

הלכות סנהדרין פרק טז

א. כשם שמצוה להמית את המחייב מיתה כך מצוה עשה להלקות את המחייב מלקות, שנאמר "והפילו השפט והכהו לפניו" (דברים כה, ב). ואף על פי שהמלקות בשלושה, במקום מיתה היא עומדת.

ב. מלקין בזמן הזה בכל מקום מן התורה, בפני שלושה סמוכין; אבל לא בפני הדיוטות. וכל מלקיות שמלקין דיני חוצה לארץ בכל מקום, אינה אלא מפת מרדות.

ג. אין אדם לוקה אלא בעדים, והתראה; ובדקין העדים בדרישה וחקירה, כדרך שעושין בדיני נפשות. עבר על לאו שנתק לעשה, והתרו בו ואמרו לו לא תעשה דבר זה, שאם תעשה ולא תקים עשה שבו, תלקה, ועבר, ולא קים העשה הרי זה לוקה: שאף על פי שההתראה בספק היא, שאם יקים יפטר, התראת ספק, התראה היא.

ד. עבר עברה שיש בה מלקות ומיתת בית דין כאחת, כגון ששחט אותו ואת בנו לעבודה זרה אם התרו בו למיתה, סוקלין אותו, ואינו לוקה, שהרי נתחייב בדין גדול מזה; ואם התרו בו למלקות בלבד, לוקה.

ה. אינו צריך שני עדים למלקות, אלא בשעת מעשה; אבל האסור עצמו, בעד אחד יחזק. כיצד: אמר עד אחד חלב כליות הוא זה, כלאי הכפרם הם פרות אלו, גרושה או זונה היא אשה זו, ואכל או בעל בעדים אחר שהתרה בו הרי זה לוקה, אף על פי שעיקר האסור בעד אחד.

ו. במה דברים אמורים, בשלא הכחיש העד בעת שקבע האסור. אבל אם אמר זה אינו חלב, זו אינה גרושה, ואכל או בעל אחר שהכחיש אינו לוקה, עד שיקבעו האסור שני עדים.

ז. שתק בעת שהעיד העד האחד בקביעת האסור, ואחר שעבר והתרו בו טען להכחיש העד אין שומעין לו, אלא לוקה.

ח. כיצד מלקין אותו. כופת שתי ידיו לעמוד הלך והלך; וחזן הכנסת אויחו בבגדיו, אם נקרעו נקרעו, ואם נפרמו נפרמו, עד שהוא מגלה את לבו: שאין מכהו על כסותו שנאמר "והכהו" (דברים כה, ב), לא לכסותו.

ט. והאבן נתונה מאחוריו, שהחזן המכה עומד עליה. ורצועה שלעגל בידו כפולה לשנים ושנים לארבעה, ושתי רצועות שלחמור עולות ויורדות בה, ורחב הרצועה טפח, וארפה כדי שתהיה מגעת עד פי כרסו; והיד שלרצועות שאוחז בה, ארפה טפח.

י. האיש המכה, צריך להיות יתר בדעה חסר בכות, ומגביה את הרצועות בשתי ידיו, ומכה בידו אחת בכל כוחו. ומלקהו שליש מלפניו, על בין דדיו; ושני שלישים מאחוריו, שליש על כתף זו ושליש על כתף זו.

יא. זה המכה אינו לא עומד ולא יושב, אלא מטה שנאמר "והפילו השפט והכהו לפניו" (דברים כה, ב): שיהיו עיניו שלשופט בו, לא שיהיה מביט בדבר אחר והכהו; מכאן שאין מלקין שנים כאחד.

יב. הגדול שבדינין, קורא כל זמן שזה לוקה "אם-לא תשמר . . . והפלא ה' את-מפתך . . ." (דברים כח, נח-נט) ; ומתכוון לגמר הפסוקים, עם המלקות. ואם לא גמר, חוזר לתחלת המקרא, וקורא וחוזר, עד שתגמר ההפאה. והשני שבדינין מונה ; והשלישי אומר לחזן הכה הכה כל זמן שמכה, על פיו הוא מכה.

יג. מת תחת ידו, פטור. ואם הוסיף רצועה אחת על האמד, ומת הרי החזן גולה ; ואם לא מת הרי החזן עבר על מצות לא תעשה, שנאמר "לא יסיף" (דברים כה, ג).

יד. והוא הדין לכל מכה את חברו, שהוא בלא תעשה : ומה אם זה שנתנה תורה רשות להפכותו, צוה הפתוב שלא להפכותו יתר על רשעו קל וחמר לשאר כל אדם. לפיכך כל המכה את חברו אפלו הכה עבד הכיה שאין בה שווה פרוטה, לוקה ; אבל אם יש בה שווה פרוטה הואיל והוא חייב לשלם ממון אין אדם לוקה ומשלם, כמו שבארנו בכמה מקומות.